

That'ín Yati T'á Nedéwí Dýnexél Hadi

Tyhee Gold Corp húlye sí, tu cho jask'ydh-u, harelyø n'ñn ts'ñn -u, nýággh ts'ì tsamba tthé káneta-u, tsamba k'e tth'ì nìle ghálana æat'e, æeyi sí bet'á tsamba haáé xa bets'ì æerehtá'ís nání xadúwíle. Tyhee NWT Corp (Tyhee) húlye sí, Tyhee Gold Corp húlye æeyi bets'ì æýn æat'e. Yellowknife Gold Project (YGP) húlye tsamba k'e nút'á sí, Tyhee NWT Corp, deni nýíæa æat'e, Beghúldesche ts'ñn æeák'édíæona ts'ñn æeák'édi dechýn háníátha, Discovery Mine tsamba k'é húæä hílé sí æeyi ts'ñn nethíle.

1. Núút'á T'alk'ñth Xa Sí

Tsamba K'é Nøønt'a T'at'ú Æaáne Xa Sni

YGP tsamba k'é núút'á xa siy, ná ts'ñn háæä xa, Ormsby húlye sí, æey'ñr t'á tsamba k'e æeghádálada núút'á-u, tth'ì æeyýr ts'ì áóna dechýn æáiátha Nicholas Lake húlye, æey'ñr tth'ì tsamba k'e háæä xa. Ormsby tsamba k'é núút'á sí, ní háger -u tthe hálye, hat'ì tsamba k'é núút'á xa æeyi tá'ä dé, nýágghæ æalne xa. Kú Nicholas Lake xa dé æeyýr nýágghæ tsamba k'é núút'á xa. Æeyi tsamba k'é núút'á sí, æíááisdí ghay-u tanis, háníáthá beghálada xa.

Dú æeyýr t'at'u tílu dólí sí, hat'u bet'át'ì-u, tth'ì beghâáthýn nay tílu góth dááé xa kóé nýlye ts'yñ núníæa xa. Dú YGP ts'yñ xay tílu núníæa æat'e Prosperous Lake húlye ts'ì sólóna ts'ñn solágghæ dechýn háíáñýth, Beghúldesche ts'ì nónas dechýn háníátha. Tyhee NWT Corp xay hant'u æedýri tílu t'át'ì æat'e, yek'e t'así æeáánali YGP háæä æeyýr bet'át'ì xa.

Nicholas Lake ts'ñn xay tílu núníæa xa, bek'e tthe náłtsí æeáánýlyi xa, hat'e húlí æaté nezû net'ñ tá'ä -u, harelyø ghay xa tílu bet'át'ì bet'óréæa xa hunithýn dé, åõtâ dechýn háíáñýth tílu níæá haáé xa. Harelyø gháy bet'át'ì xa tílu hoáé hunithýn dé xa, æedýri tsamba k'é nøøt'ä dé t'one xa hunithýn benauneta sí ts'ì æerehtá'ís (DAR) nílchuth sí, t'at'u æeyi benáúnehtä sí bek'orehtá'ís æat'e.

T'o Bek'e Æeghálada Xa

2012 sine ts'yñ nidhíl nudhýr dé, t'at'ú hoáé hunithýn sí benauneta nóťá xa. Æeyýr ts'ì 2014 k'e xay dé beyé tthe surełthýn húhtá'ír kóécho haáé búnídhir-u 2015 kú not'é -u, æey'ñr tá'ä dé, bet'át'ì búnídhir xa. Æeyi ghár t'a kóé náts'ede-u, power

plant bet'á kún dék'ɛn kœ-u, t'así æáldel surelthÿn kœ-u, táes t'a bek'ání-u, bet'á ní æeák'enílkíth t'a bek'ání kœ-u, æerehtá'ís surelthÿn kœ-u, bɛ́ríyi-u, t'a satsán beghálada kœ-u, tth'i beghâathÿn æeák'éch'a kœ t'át'i sí hát'i tth' haáé xa.

2014 æeyi xay k'e dé, tsamba k'é nœt'á tthe bek'e la búnídhir xa, dí zá ts'ɛn beghálada-u not'e xa. Beyé tthe surelthÿn húhtá'ír kœécho haáé nót'é tthe, níyágh ts'i tthe náłtsí -u bek'ání xa beyé tthe surelthÿn húhtá'ír kœécho bet'át'i búnídhir dé ts'etáy hétá'ás ts'ɛn tthe beghá lade hûli xa.

Æeyi Yellowknife Gold Project sni sí, 2015 kú dé, tsamba k'é háæã xa hunidhÿn æat'e.

2. Háýôríla T'at'ú Bexél Æealæi

Æedÿri nœt'á tthe benáúneta-u dû t'at'ú háæã sí, æeyi ghâ hani náłtsí-u yati nílye æeyi gháré háýôríla dÿne nárádé -u, dÿne ts'íæané xa æeghádálan sí-u, t'â ní bet'át'i xa dé dÿneba æerehtá'ís heåtsi sí æeyi harelyø t'at'ú æedÿri tsamba k'é nœt'á xasi, æeyi ghâ bexél hadi æat'e. Æedÿri sí, Yellowknives xa t'aåti dáli chu Land and Environment Committee húlye sí bexél náti-u, North Slave Metis Alliance xa Land and Environment Committee æeyi tth'i-u, NWT Metis Nation deni tth'i-u, Mineral Development Advisory Group húlye, æeyi tth'i. Ní k'e æeghálada sí chu sine to xay to æeghálada dé æeyi ghâ dÿnexél hadi æerehtá'ís haáé sí háýôríla dÿne ts'í æáne ba æeghádálana sí betá'alye-u, tth'i t'â ní bet'át'i xa dé dÿneba æerehtá'ís heåtsi sí deni tth'i æerehtá'ís tá'alye.

Háýôríla nááti xa dé, Land and Environment xa æeghádálana sí, deni bexél súúde-u, nok'e deni æûâi bexél náti ts'éátth'i -u t'a ghâ náti sí, æeyi nœt'á sí, t'at'ú bek'e la haáé sí dÿne háts'edi-u, tth'i permit húlye hurekér dé, æeyi tth'i ghâ dÿnexél hadi. Hat'e t'a Tyhee NWT Corp æedÿri æûâi æûga xél æajá:

Yellowknives Dene First Nation (YKDFN) – Dettah (T'ehdá)
P.O. Box 2514
Beghúldesche, NT X1A 2P8
(867) 873 – 4307

Yellowknives Dene First Nation (YKDFN) – Ndilo (Nulâ)
Yellowknives Land and Environment Committee
P.O. Box 2514 – Orah Tili (Orah Tílu)

Beghúldesche, NT X1A 2P8
(867) 873 – 8951
North Slave Metis Alliance (NSMA)
4916 – 49 Street (Tilú)
Beghúldesche, NT X1A 2N3
(867) 873 – 9176

Æeyi beghâáthýne yuæáné háyôrîla chu dýne æeåa déátth'i-u t'así ghâ nádááti xa deni tth'i Tyhee NWT Corp xél tsamba k'é nòot'á gha nááti dehelth'i. T'at'u háyôrîla bexél náiti hílé húæâ sí, æedýri æerehtá'is Developer's Assessment Report húlye, æeyi yé Section 5.0 æeyýr æeyi beghâ rehtá'is æat'e. Dù ts'þn t'a beghâ nádáiti sí, beghálada xadúwíle, tsamba k'é t'at'u nòot'a xa sni sí beghálada ghár. Æedýri beghálada gháre-u, nút'agh táã dé húlí, æeåø dýne relker –u, dýne xél nááti xa.

3. T'a Bet'óreæá Xa Hultá T'at'u Bets'þn Nódhi Xa

Æedýri tsamba k'é nòot'á xa sni sí, bet'á ní t'anódhi xa net'ñ ghár æadi-u, YGP tsamba k'é nòot'á sí yunághe ts'i níe k'áldhýr chu jadízñ nþn ts'i níe ts'þn k'áldhýr chu beghár ní bek'e æeghálada yati theheåa sí beghár æeghálada xa k'é sni, æedýri gháre:

- Fisheries Act, Metal Mining Effluent Regulations, No Net Loss Policy and Schedule II listing:
- Environment Protection Act
- GNWT Guidelines for Dust Suppression
- Guidelines for Ambient Air Quality Standards in the Northwest Territories

MVEIRB (2009), deni æadi-u, Tyhee NWT Corp sí, æedýri tsamba k'é nòot'á dé t'one xa hunithýn benauneta sí ts'i æerehtá'is hehátsi sí, æedýri ghâ nánahadé xaæa:

- Tsamba k'é nòot'á xa dé, bet'á tu tat'e -u, tth'i t'anéåt'e tu hulñ sí æedû æane xa dé
- Tech'adí húle æane xa bech'aunejýr hunidhýn t'á badi sí æeyi bet'á tá'áne xá – tá'át'i tech'adi æeyýr nár nádé –u, æeyýr nár æat'i bek'óríltá'is xa
- Dýne æeyýr nár nárádé-u, dýne dédlín ts'iaéane la beghálye-u, la xa honeltýn-u, tth'i bet'á tsambe haåé xa business húlye, æeyi ghâ t'at'u dýne ts'édi xa

Æedýri YGP tsamba k'é nòot'á hoåé sni sí, bet'á ní-u ch'adí-u t'anódhi xa hunidhýn sí æeyi harelyø net'i xaæå haåé ghár-u,

tsamba k'é nunt'â tâ'â beghálada ghár-u, tth'i nont'e-u bedáret'â tâ'â dé tth'i, æeyi harelyø net'i xaæâ

Tu Tat'e-u, Tth'i T'anéât'e Tu Hulñ

Æeyi YGP tsamba k'é nont'a xa sni sní Narrow Lake húlye tu theæâ sí æeyr tu hetá'él sí -u, tth'i t'aniát'e tu huâi sí, æedû æane xa hunidhñ. Du æeyr YGP náre t'at'u tu hetá'él sí Round Lake húlye tu theæâ sí, Winter Lake húlye tu theæâ sí ts'ñ nili-u æeyr ts'i Narrow Lake ts'ñ nili. Narrow Lake ts'i jat'u tu húhtá'ir æat'e Morris Lake húlye ts'ñ nili-u, æeyr ts'i Goodwin Lake, æeyr ts'i Johnstone Lake húlye-u, Clan Lake -u, æeyr ts'i Beghúldesche dézé nili tuaze dólí ts'i æané. Narrow Lake ts'i t'a ts'ñ tu nítá'ir sí harelyø t'a lôtâ dechñ æãzaze hãiyâ -u, Beghúldesche Dés xa dé, 0.06% hãiyâ tu nítá'ir æat'e.

Winter Lake húlye sí æeyr t'a YGP tsamba k'é nont'a ts'i Tailings Containment Area húlye æeyr nút'a xa; æeyr ts'i t'a yunazí tu dáthela sí, æaddhir-u, Ormsby æeyr t'a tthe hálye xa ní hágher nút'a xa. Round Lake háæâ sí æeyr ts'i Winter Lake Tailings Containment Area (TCA) háæâ xa sí æeyr ts'ñ tu nítá'ir æalye xa. T'a tailings bet'a not'e sí, Tailings Containment Area níddhir -u, tu beta hátá'ir sí, sereldhñ-u, Process Plant háæâ sí, æeyr bet'át'i xadúwíle dé, æeyr bet'át'i xa. Æedýri tu bet'át'i dek'éneát'ele dé, Giauque Lake húlye ts'i tu hílchu cha xa. Giauque Lake t'aâyâ -u tth'i taniátha ghár tu t'asáne ghaile.

Tailings Containment Area ts'i tu bet'át'íle sí, Winter Lake ts'i Narrow Lake æádile xa. Narrow Lake tu æádil xa sí, té badi xa, dú t'at'u tu æeyr nilbí sí k'ís æalne xa. Æedýri t'a æts'edi sí, luk'é dé, deæániát'e æeyr tu æádil-u, sine ghâ núdhýr dé, æeyr k'áæø tu æadil -u, xayt'ás dé, tu yudágh nalne nadlí xa.

Tailings Containment Area ts'i tu æáddhir sí Metal Mining Effluent Regulations húlye yati beghár æeghálada theæâ sí, æeyi ghár æalne xa. Tu t'át'i xa License dýnexlchúth sí æeyi chú Metal Mining Effluent Regulations æeyi chú ghár tu té nezû badi xa. Æedýri t'a tu æáddhir badi-u, tth'i t'a ts'ñ tu hetá'al badi sí æeyi ghár tu æasát'ele bek'órejâ xa. Tu beyé náy satsán dólí sí, deæániát'e æaja t'a æadhir xaæâíle bek'órehjá dé, beghálada -u, tu té nezø æanylýá æuhdû æadhir xaile Tailings Containment Area ts'i, hálæi dé, tu bet'át'i xa license beghár æeghálada xa.

Nicholas Lake ts'i tu hílchu xa sí, æeyr camp æeghálada bet'át'i-u, tsamba k'é háæâ, æeyi tth'i xa bet'át'i-u, tth'i Nicholas Lake beyé tu æádhir xaile.

Nicholas Lake tsamba k'é háæâ ts'i ní yághe mine beghálada ts'i tu náats'í sí, tuaze dólí sí nítá'ir æalye-u, badi -u t'asát'ele dé, nítúáze dólí sí ta húhtá'i -u Eclipse Lake nitá'ir æalye xa. Æeyi bet'á Eclipse Lake sána xaile xā hunidhyn, æeyr tu t'átá'ir sí, Metal Mining Effluent Regulations ghár æalæi xa t'á.

Æeyr Nár Lue Chu Techadí Chu Bet'át'i Sí

YGP æeyr náre nádáts'elzé-u, æeádzys heåya-u lue tth'i ghá náts'edí sí, Tyhee NWT Corp, æeyi yek'órelýæ æat'e. Æeyr nár t'á techadí bekáts'elæi sí æetthþn-u, tha-u, nághay-u, chýth-u, det'an-u, sas tth'i. YGP gá hadé, áu chu æeáchú chu, æeyi æuåi æoga áu dólí æat'e. Æeyr nár lu t'at'ú nádé benaunehtā ghár, Winter Lake lū åå æanat'nle, tu tá'a ts'þn hehtyn æuniåe t'á, hat'e húlí yudázñ ná ts'þn hát'ele. Æedýri benaunehtá ghár xay dé, tu yé dýneyi, áu yet'á dána sí, ååile æat'n. Æedýri hát'e sí, æeyi t'á Winter Lake xay dé, áu æeyr náråde le.

Æedýri sóghániátha xa benaunehtā ghár Winter Lake áu hanúnile æat'e bek'óréhja. Narrow Lake ghá núdhýr dé, æeyr áu åå, áu-u, æulday-u, tth'i luetsel tth'i. YGP tsamba k'é nøt'á sí, t'á æedýri áu sána xaile xā hunidhyn -u, tth'i Narrow Lake æaté badi xaæå háts'edi xa sã tu xa license balchúth dé. Æedýri baghååthýne, æeyr áu ghá náts'edé dé, Metal Mining Effluent Regulations begvár æeghálada yati thela sí áu æaté dána lí xa net'i æanat'n -u, dýne yeghá shélyi t'á t'asána xaæåile xa badi xa.

YGP tsamba k'é nøt'a xa sni sí, xay tîlú núæa t'á æeyr nats'idil xadúwíle. Sine de, TGP tsamba k'é nút'a dzeret'áy t'á æeyr nats'idil xadúwíle. Xay tîlu æeyr níæá sí dû súghániáthá ts'i bet'át'i æat'e, dzets'edíl æøai xa-u, tsamba k'e dáthela yet'árát'i-u, nádáts'elzé-u tth'i æeádzus thela tth'i xa. Xay tîlu húlí húlí, t'at'u áu ghá náts'edé-u, nádáts'elze hát'ey xa. North Slave Metis Alliance chu Yellowknives Dene First Nation ts'i yunís hani náats'i sí ghár xay tîlu níæá sí, t'á nádáts'elzé æadû æat'ele -u, t'aniát'e techadí náts'i sí æedû æat'e lu hat'e t'á xay tîlú núæa sí æeyi t'á nádáts'elze æedû æane xaile xā bunildhyn.

Hazu Ts'i Æetthþn

Hazu ts'ì æetth̄n Bathurst herd húlye jadízñ n̄n dýne nárádé-u, æeténá n̄n dýne nárádé-u, beba t'así neth æat'e, bech'aní xa-u, yet'á dána tth'ì xa. YGP tsamba k'é háæâ xa sí, xay dé æeȳr æetth̄n æat'ì to sã. YGP tsamba k'é nút'á sí, xay dé Bathurst ts'ì æetth̄n æeȳr nár æat'ì æat'e; hat'e húlí t'a háæâ sí, æeȳr æetth̄n nohtã'ì æat'e xa bek'órejãile. Hat'e t'a YGP tsamba k'é t'a nút'á sni sí, æetth̄n noãtã'ì nadás xail-u, tth'ì bet'á æetth̄n æaãæas lane xaile.

Tyhee NWT Corp deni æeȳr æeghádálaihena t'á æetth̄n thade xa réllæile t'á, t'â æeȳr æeghádálana sí, æeȳr æetth̄n xa nárálze xaæãile hénì –u, yati theãtsi xa. Æeyi beghãadh̄n, æeȳr t'a æeghálada behch̄n dzérátã'ir sí, æetth̄n to tech'ádi to hulí dé, behch̄n nárílya-u, æetth̄n to tech'adi to húhdel æalye xaæã. Tyhee NWT Corp deni beghár behch̄n dzérétã'ir t'á æetth̄n to tech'adí tó æeya já to thaldh̄r to dé, beghã hádi xa dýnéãni xa.

Bathurst ts'ì æetth̄n xay dé t'a ts'̄n rát'ì sí hùrichá æat'e t'á YGP tsamba k'é nõt'á sí æetth̄n t'ánchay t'á dána sí ââ beghãule xail-u, tth'ì t'a rát'ì sí hùt'ýth æedû æane xaile xã hunidh̄n. Níe ts'̄n k'aldh̄r-u, háyôríla-u æeyi burelk̄r ghár t'at'ú tech'ádi badi nezû hunidh̄n sí æeyi hát'u nøt'a xa, tsamba k'é haãe ghár-u, tsamba k'é beghálada ghár-u dárétã tãã dé tth'ì. Æeyi t'a badi xa sí, tech'adí t'at'ú dána-u, t'aniãt'e-u tth'ì t'a ts'̄n rát'ì, æeyi badi xa.

La Dýneghálye-u, Tth'ì Bet'á Tsamba Haãé Xa

Tononas ts'̄n nónas æeãk'étagh dýne, tsamba k'é nøt'a haniãt'e la dólí xa hunidh̄n. Áótã dýne æerehtã'ís k'élni dýne dálí xa, General Manager húlye æeyi hultãile. Æeyi beghãadh̄n dýne nakaãæi –u, ní badi-u, báriye-u, tth'ì kûe yís sureldh̄n sí hát'ì dýne la dóton xa dé, dîona húk'e xa. Kú tsamba k'é nøt'ã dé t'â æeghádálana xa dé nónonas ts'̄n dîonas sôlághe haniãt'e dýne æeghádálana xa hunidh̄n. T'â æeghádálana sí, æeãk'éch'a la dáãtsi xaæã, tthe hále-u, satsán suriãth̄n-u, tîlû suriãth̄n-u, tthe náltã'es –u, tth'ì t'así æáldel tth'ì. Process plant hekóth-u, laboratory húlye yís æeghálada-u, kûe yís t'así suriãth̄n dálí hát'ì la xa dé, tonas ts'̄n æiãágh. Tsamba k'é nøtã sí, æiãágh xay k'e tónonas ts'̄n sôlónagh dzñ k'e beghálada xa –u, process plant xa dé, tononas ts'̄n æeãk'étonas sôlág dzî xa hekóth xa. Sureldh̄n xa bedánoret'ì æanit'ñ dé háne xa.

Dýne yets'̄n nithíle nárádé-u, jadízñ n̄n k'e dýn náráde –u Canada k'éyaghe tth'ì dýne nárádé sí, æedýri Yellowknife Gold

Project nòot'á sni sí, æeyi beba la ââ dólî æane-u, bet'á tsamba ââ
haâé xa hunidhÿn.